

Suomen Pyöräilyunioni ry

Radiokatu 20, 00093 VALO

spu@pyoraily.fi

www.pyoraily.fi

SUOMEN PYÖRÄILYUNIONI RY

ANTIDOPINGOHJELMA 2016

SISÄLLYSLUETTELO

1. JOHDANTO
2. ANTIDOPINGOHJELMAN ARVOPERUSTA
3. SITOUTUMINEN SÄÄNNÖSTÖIHIN
4. TAVOITTEET
5. ORGANISAATIO JA VASTUUALUEET
6. ANTIDOPINGOHJELMAN KÄYTÄNNÖN TOIMENPITEET
7. ANTIDOPINGOHJELMAN SEURANTA, KEHITTÄMINEN JA RESURSSIT
8. DOPINGVALVONTA
9. DOPINGRIKKEET JA SEURAAMUSKÄYTÄNTÖ
10. ERIVAPAAUSMENETTELY
11. SPU:N TOIMINTA JA VIESTINTÄ POIKKEUSTILANTEESSA
12. ANTIDOPING-INFOA

1. JOHDANTO

Suomen Pyöräilyunionin (SPU) toiminnan perustana ovat liikunnan eettiset arvot ja urheilun reilun pelin periaatteet. Toiminnassa edistetään tasa-arvoista liikuntakulttuuria. SPU:n antidopingohjelman tavoitteena on lisätä antidopingtyön osuutta kaikessa liiton toiminnassa niin urheilijoiden valmentautumisessa kuin uusien valmentajien ja ohjaajien sekä johtohenkilöiden koulutuksessa. SPU pitää tärkeänä myös tiedottaa kattavasti antidopingasioista koko pyöräilyväelle Suomessa. SPU:n antidopingohjelmassa esitetään kaikki ne pelisäännöt, jotka sitovat SPU:n toimintaan kuuluvia henkilöitä (muun muassa urheilijoita, valmentajia, kouluttajia, johtohenkilöitä). Lisäksi tästä antidopingohjelmassa on tietoa dopingtestauksesta, rangaistuksista, erivapauksista sekä tiedottamiseen liittyvistä asioista. Tämän antidopingohjelman laatimisvastuu on ollut antidopingohjelman vastuuhenkilöllä, ja ohjelma on laadittu noudattaen Suomen Antidopingtoimikunnan (ADT) vuoden 2015 kriteeristöä lajiliittojen antidopingohjelmille. Ohjelma on hyväksytty SPU:n hallituksen kokouksessa 16.03.2016.

2. ANTIDOPINGOHJELMAN ARVOPERUSTA

SPU:n antidopingohjelma perustuu terveeseen ja puhtaaseen urheilun sekä reilun pelin periaatteisiin, jotka ovat tärkeässä osassa myös SPU:n nuorisotyössä. Vastuullisuus ja reilu voittoon pyrkiminen ovat SPU:n arvoja ja antidopingohjelman kantavia voimia. SPU pyrkii korostamaan kaikessa toiminnassaan eettisesti ja moraalisesti kestäviä elämänarvoja ja vastustaa kaikkea dopingin käyttöä. SPU estää toiminnallaan dopingin käyttöön liittyviä epäselvyyksiä ja väärinymmärryksiä sekä pitämään Suomessa lajin puhtaana dopingista. Yhteistyö antidopingtyötä tekevien tahojen kanssa helpottaa ja tehostaa SPU:n omia toimenpiteitä.

3. SITOUTUMINEN SÄÄNNÖSTÖIHIN

Suomen Pyöräilyunionin sääntöjen mukaan SPU ja seurat ja niiden jäsenet sekä SPU:n alaiseen kilpailutoimintaan osallistuvat sitoutuvat noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa Suomen antidopingsäännöstöä, joka on yhdenmukainen Maailman antidopingsäännöstön kanssa sekä kansainvälisen lajiliiton UCI:n, IPC:n ja Kansainvälisen olympiakomitean antidopingsääntöjä. Kansainvälisen lajiliiton säännöt ovat juridisesti urheilijoita sitovia ja urheilijoiden tulee olla selvillä heitä koskevista säännöistä. Dopingvalvonnan tarkoituksena on estää terveydelle vaarallisten ja/ tai suorituskykyä parantavien aineiden ja menetelmien käyttö ja käyttöä edistävä toiminta, turvata urheilijoiden oikeus reiluun ja puhtaaseen kilpailuun, puolustaa tulevaisuuden urheilun oikeudenmukaisuutta ja luotettavuutta sekä kunnioittaa niin urheilun kuin lääketieteenkin etiikkaa. Dopingtestejä suoritetaan kiellettyjen aineiden ja/tai menetelmien käytön toteamiseksi ja dopingrikkomukseen syyllistyneiden urheilijoiden säännösten mukaiseksi rankaisemiseksi. Suomen antidopingsäännöstön perusteella dopingvalvonnan piiriin kuuluvat henkilöt, jotka osallistuvat järjestäytyneeseen urheilutoimintaan. Tällaisiksi henkilöiksi katsotaan mm. kilpailulisenssin

lunastaneet tai urheiluseuroihin ja lajiliittojen jäsenjärjestöihin kuuluvat henkilöt. Pääasiassa testaustoiminta keskittyy lajien huippu-urheilijoihin.

4. TAVOITTEET

SPU:n antidopingohjelman tavoitteet ovat seuraavat:

1. Edistää terveitä elämäntapoja urheilussa ja toteuttaa urheilun ja lääketieteen eettisiä tavoitteita
2. pyrkiä turvaamaan urheilijoiden, toimitsijoiden ja yleisön oikeuksia reiluun ja puhtaaseen urheiluun ja kilpailuun
3. ennaltaehkäistä dopingrikkomuksia tiedottamisen ja koulutuksen avulla
4. määritellä SPU:n organisaatioon kuuluvien henkilöiden ja tahojen vastuualueet ja tehtävät antidopingiin liittyen
5. määritellä ne toimenpiteet, joilla lajissa toimivien urheilijoiden, valmentajien ja lääkäreiden sekä luottamus- ja toimihenkilöiden asiantuntemus dopingin suhteen päivittyy säännöllisesti ja kattavasti
6. vaikuttaa lajin antidopingtyön ja - valvonnan kehitykseen niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin
7. pitää pyöräily puhtaana lajina dopingista

5. ORGANISAATIO JA VASTUUALUEET

SPU:n antidopingtoiminnan päävastuu on SPU:n hallituksella. Hallitus vastaa siitä, että SPU:n työntekijöiden työsopimuksissa sekä SPU:n tekemissä yhteistyösopimuksissa on doping-pykälä (ks. kohta 6.3.6). Lisäksi toiminnanjohtaja vastaa siitä, että valmennusryhmiin kuuluvien urheilijoiden valmentautumissopimuksissa on doping-pykälä. Huippu-pyöräilyyn (olympiaryhmä, maajoukkueet, haastaja-ryhmä/t ja nuortenryhmä (Fincycling) liittyvästä antidopingtoiminnasta vastaa Huippupyöräily-yksikkö. Nuorisourheiluun (alueelliset ryhmät) liittyvästä antidopingtoiminnasta vastaa Nuorisoyksikkö. Käytännötoimista vastaavat ryhmien vastuvalmentajat yhdessä ADT:n kanssa. Ohjaaja- ja valmentajakoulutukseen liittyvistä antidopingtoimista ja koulutuksesta vastaavat kouluttajat, yksiköt ja lajijaostot yhdessä ADT:n kanssa. Antidopingaiheisesta viestinnästä ja ohjelman ajan tasalla pitämisestä vastaa toiminnanjohtaja antidopingohjelman vastuuhenkilönä.

6. ANTIDOPINGOHJELMAN KÄYTÄNNÖN TOIMENPITEET

SPU:n antidopingohjelma on tarkoitettu pyöräilyn eri lajimutojen parissa toimivien urheilijoiden, heidän tukihenkilöiden, valmentajien sekä muiden SPU:n toimihenkilöiden käyttöön. Ohjelman toteuttamisesta ja seurannasta vastaa SPU:n hallitus. Vaikuttamisen kohteena ovat SPU:n Huippupyöräily-yksikön alaisuudessa toimiva valmennusjohto (kaikkien lajiryhmien valmentajat), lääkintä-/ huoltohenkilöstö, valmennusryhmien urheilijat sekä ohjaaja- ja valmentajakoulutukseen osallistuvat seuravalmentajat/ohjaajat.

6.1 Koulutus

SPU:n ohjaaja- ja valmentajakoulutusmateriaaliin sisällytetään osiot antidopingasioista yhteistyössä ADT:n kanssa. Ohjaaja- ja valmennuskoulutuksessa pääpainotus on päihitteettömyys- ja

antidopingkoulutuksissa. Kaikille ohjaaja- ja valmentajakoulutukseen osallistuville henkilöille jaetaan ADT:n Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa-julkaisu sekä korostetaan kaikessa toiminnassa hyviä, eettisesti ja moraalisesti kestäviä elämänarvoja. Toiminnanjohtaja antidopingohjelman vastuuhenkilönä huolehtii yhdessä koulutuksesta vastaavan koulutusvaliokunnan kanssa siitä, että antidopingkoulutus huomioidaan koulutusmateriaalissa. Lisäksi vastaavat kouluttajat vastaavat siitä, mistä ja miten aiheeseen liittyvää lisätietoa voi saada (ks. kohta 12). Valmentajakoulutuksessa hyödynnetään myös ADT:n kouluttajia. Liiton valmennusryhmiin kuuluville urheilijoille annetaan ryhmän vastuuvallmentajan johdolla antidopingtietoutta. Lisäksi kaikille SPU:n valmennusryhmiin kuuluville urheilijoille toimitetaan SPU:n antidopingohjeisto sekä vuosittain ADT:n Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa-julkaisu. Olympiakomitean tuenpiiriin ja/tai muuten testauspooliin kuuluvat urheilijat sitoutuvat poolin sääntöihin ja siihen liittyvien tietojen päivittämiseen. Liiton johto- ja toimihenkilöille jaetaan ADT:n Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa-julkaisu. Lisäksi heille toimitetaan ja heidät perehdytetään SPU:n antidopingohjelmaan.

6.2 Tiedotus ja viestintä

SPU tehostaa ehkäisevää antidopingtiedotusta. SPU tiedottaa omien www-sivujensa (www.pyoraily.fi), sosiaalisen median ja sähköpostin välityksellä voimassaolevista antidopingsäännöistä, säännösten muutoksista sekä muusta mahdollisesta ADT:n tiedotteista. SPU:n antidopingohjelma on esillä liiton www-sivuilla, samoin kuin linkki ADT:n sivuille. Urheilijoille ja valmentajille jaetaan ADT:n Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa-julkaisu. Muuta ADT-materiaalia jaetaan mahdollisuuksien mukaan SPU:n tapahtumissa. Antidopingtiedotuksesta vastaa toiminnanjohtaja antidopingohjelman vastuuhenkilönä. Kriisiviestinnästä toteutetaan kriisiviestintäohjeen mukaisesti.

6.3 Dopingpykälät sopimuksissa ja lajisäännöissä

SPU:n valmennusryhmiin (maajoukkueet, haastaja-ryhmä ja nuortenryhmä) kuuluvien urheilijoiden ja edustusjoukkueurheilijoiden (liiton ryhmien ulkopuolelta maajoukkueisiin valittavat urheilijat) valmentautumissopimukseen, toimihenkilöiden työsopimukseen sekä yhteistyösopimukseen sisällytetään dopingpykälä. Nämä pykälät tarkistetaan vuosittain ja pidetään ajanmukaisina.

6.3.1 Olympiakomitean tuen piiriin kuuluvien urheilijoiden valmentautumissopimusten dopingia koskevat pykälät

- Olympiakomitea antaa omat ja ADT:n urheilijaa koskevat säännöt, rekisteriselosteet, sopimukset ja muut tarvittavat asiakirjat urheilijan käyttöön.
- SPU antaa sopimuksen teon yhteydessä urheilijan henkilökohtaiseen käyttöön kansainvälisen pyöräilyunionin (UCI) ja SPU:n kilpailusäännöt ja antidopingsäännöt. SPU sitoutuu tiedottamaan urheilijalle kaikista sopimuskauden aikaisista muutoksista ko. sääntöihin/säännöstöihin.
- Urheilija sitoutuu noudattamaan kulloinkin voimassa olevaan Suomen antidopingsäännöstöä, Kansainvälisen olympiakomitean (KOK) sekä UCI:n ja SPU:n antidopingsäännöstöjä. Urheilija sitoutuu noudattamaan UCI:n lajisääntöjä sekä niihin liittyviä kurinpitomääräyksiä.

- Testauspooliin valittu urheilija sitoutuu ilmoittamaan olinpaikkatietonsa ADT:n, UCI:n tai KOK:n ohjeistuksen mukaisesti.
- Urheilijalla, SPU:lla ja Olympiakomitealla on oikeus purkaa sopimus joko kokonaan tai toistaiseksi, jos urheilija lopettaa pysyvästi valmentautumisen, tai jos yksi osapuolista olennaisesti rikkoo sopimusta. Sopimusrikkomuksia ovat esimerkiksi doping-aineiden käyttö, oman vakuutusturvan hoidon laiminlyönti tai taloudellisten velvoitteiden rikkominen.
  - Urheilija sitoutuu palauttamaan takaisin Opetusministeriölle, SPU:lle tai Olympiakomitealle hänelle sopimuskaudella maksetut urheilija-apurahat ja henkilökohtaiset valmennustuet, jos urheilijaa rankaistaan dopingrikkomuksesta.
  - Tätä sopimusta koskevat riidat ratkaistaan ensisijaisesti SPU:n tai Olympiakomitean sääntöjen määräämällä tavalla. Osapuolilla on myös mahdollisuus vedota urheilun oikeusturvalautakuntaan.

6.3.2 Muut valmennusryhmiin ja edustusjoukkueisiin kuuluvat urheilijat

- SPU antaa sopimuksen teon yhteydessä urheilijan henkilökohtaiseen käyttöön UCI:n ja SPU:n kilpailusäännöt ja antidopingsäännöt. SPU sitoutuu tiedottamaan urheilijalle kaikista sopimuskauden aikaisista muutoksista ko. sääntöihin.
- Urheilija sitoutuu noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa Suomen antidopingsäännöstöä, KOK:n sekä UCI:n ja SPU:n antidopingsäännöstöjä. Urheilija sitoutuu noudattamaan UCI:n lajisääntöjä ja sekä niihin liittyviä kurinpitomääräyksiä.
- Testauspooliin valittu urheilija sitoutuu ilmoittamaan olinpaikkatietonsa ADT:n, UCI:n tai KOK:n ohjeistuksen mukaisesti.
- Urheilijalla, SPU:lla ja Olympiakomitealla on oikeus purkaa sopimus joko kokonaan tai toistaiseksi, jos urheilija lopettaa pysyvästi valmentautumisen, tai jos yksi osapuolista olennaisesti rikkoo sopimusta. Sopimusrikkomuksia ovat esimerkiksi dopingrikkomukset tai taloudellisten velvoitteiden rikkominen.
- Tätä sopimusta koskevat riidat ratkaistaan ensisijaisesti SPU:n tai Olympiakomitean sääntöjen määräämällä tavalla. Osapuolilla on myös mahdollisuus vedota urheilun oikeusturvalautakuntaan.

6.3.3 Valmentajien työsopimusten dopingpykälät

- Valmentaja sitoutuu noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa Suomen antidopingsäännöstöä, SPU:n ja UCI:n lajisäännöissä mainittua, kulloinkin voimassa olevaa dopingsäännöstöä sekä SPU:n antidopingohjelmaa.

6.3.4 Muiden SPU:n toimihenkilöiden dopingpykälät

- Työntekijä sitoutuu noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa Suomen antidopingsäännöstöä, SPU:n ja UCI:n lajisäännöissä mainittua, kulloinkin voimassa olevaa dopingsäännöstöä sekä SPU:n antidopingohjelmaa.

6.3.5 Yhteistyösopimusten dopingpykälät

- Mikäli SPU:n maajoukkueen edustaja syyllistyy tämän sopimuksen voimassaoloaikana dopingrikkomukseen, tämä sopimus voidaan yhteistyöyrityksen puolelta purkaa välittömästi.
- Sopimuksen sisältöön liittyvät erimielisyydet pyritään ratkaisemaan ensisijaisesti neuvottelemalla. Mikäli ratkaisuun ei päästä neuvotteluteitse, tätä sopimusta koskevat riidat ratkaistaan välimiesmenettelyllä. Urheilun oikeusturvalautakunta asettaa yhden (1) välimiehen ja välimiesmenettelyssä noudatetaan lautakunnan sääntöjä.

6.3.6 SPU:n lajisäännöt

OSA I/ Erityismääräykset

1. Doping

Edellytyksenä kilpailuihin osallistumiseen on, että urheilijat noudattavat Suomen Antidopingtoimikunnan ja kansainvälisen lajiliiton dopingsääntöjä. Kaikkia urheilijoita, valmentajia ja toimitsijoita veloitetaan tutustumaan heitä koskeviin dopingsäännöksiin. Tiedot urheilussa kielletyistä dopingaineista ja -menetelmistä löytyvät Suomen Antidopingtoimikunnan vuosittaisesta julkaisusta (kielletyt lääkeaineet ja menetelmät urheilussa) ja internetsivuilta www.antidoping.fi

Seuraamuksena dopingrikkomuksesta voidaan määrätä:

- kilpailutuloksen mitätöinti
- urheilutapahtuman tulosten hylkääminen
- urheilun toimintakielto ja kirjallinen varoitus

7. ANTIDOPINGOHJELMAN SEURANTA, KEHITTÄMINEN JA RESURSSIT

SPU:n antidopingohjelman hyväksyy SPU:n hallitus ja ohjelmaa tarkennetaan ja täydennetään tarvittaessa. Sen kehittämistyössä ja tarkentamisessa pyritään käyttämään kokemuksia myös muista lajiliitoista sekä luonnollisesti ADT:sta ja eri asiantuntijoilta. Ohjelman päivityksestä vastaa toiminnanjohtaja. Antidopingohjelman toimenpiteet kirjataan vuosittain Suomen Pyöräilyunionin toimintasuunnitelmaan, ja toimenpiteiden toteutus kirjataan toimintakertomukseen.

8. DOPINGVALVONTA

8.1 Kutsuminen dopingtestiin

Urheilijalle suoritetaan dopingtestejä sekä kilpailujen yhteydessä että niiden ulkopuolella. Urheilija voidaan kutsua dopingtestiin periaatteessa missä tahansa, kotimaassa tai ulkomailla, ja milloin tahansa. Tavallisimmin testit suoritetaan yllätystesteinä kilpailujen ja harjoitustilanteiden yhteydessä, jolloin urheilijan tulee saapua testiin testaajan antamien ohjeiden mukaisesti. Dopingtestejä tekevät urheilijoille Suomessa ADT, Maailman Antidopingtoimisto WADA ja kansainväliset lajiliitot. Myös kansalliset lajiliitot voivat tilata testejä ADT:lta. Suomalaisia urheilijoita voi ulkomailla testata lisäksi kyseisen maan

kansallinen antidopingorganisaatio. ADT noudattaa testaustoiminnassaan WADA:n Kansainvälistä testaus- ja tutkintastandardia.

8.2 Testituloksen toimittaminen ja mahdolliset toimenpiteet

Negatiivisesta testituloksesta ei anneta ilmoitusta. Jos testitulos on positiivinen, lähettää ADT:n valvontaryhmä urheilijalle selvityspyynnön välittömästi testituloksen saatuaan. Positiivisen testituloksen ilmettyä urheilijalla ja SPU:lla on mahdollisuus antaa 7 vrk:n kuluessa selvityspyynnön tiedoksisaannista ADT:lle selvitys sekä mahdolliset lääkärintodistukset lääkkeiden käytöstä. Selvityksessä on myös mainittava se, jos urheilija kiistää testituloksen ja vaatii B-näytteen tutkimista. B-näyte analysoidaan joko urheilijan tai urheilujärjestön kustannuksella ja urheilijalla ja/ tai hänen edustajallaan on oikeus olla tunnistamassa näyte laboratoriossa. Jos urheilijaa ei tavoiteta, B-näyte voidaan avata ja analysoida lajiliiton edustajan valvonnassa. ADT voi asettaa urheilijan väliaikaiseen toimintakieltoon heti saatuaan tietää positiivisesta testituloksesta.

8.3 Kilpailunjärjestäjän velvoitteet

Kilpailunjärjestäjällä on velvollisuus tarjota sääntöjen mukaiset puitteet mahdollista dopingtestausta varten. Huomioon otettavia seikkoja ovat muun muassa asianmukaiset testitilat sekä saattajien riittävä määrä. Ajantasaiset vaatimukset löytyvät ADT:n sivuilta.

8.4 Liiton velvoitteet

Liitto on velvoitettu yhteistyöhön ADT:n kanssa testauspoolin luomisessa, ylläpitämisessä ja urheilijoiden tiedottamisessa sekä toimittamaan tiedot liiton valmennusryhmien urheilijoista, leirityksestä, kilpailuista ja muista yhteisistä toiminnoista. Liitolla on myös velvollisuus tiedottaa kilpailunjärjestäjiä testauskäytännöistä. Liiton tulee järjestää antidopingkoulutusta urheilijoille, sekä olla tietoinen ja jakaa tietoa erivapauskäytänteistä.

9. DOPINGRIKKEET JA SEURAAMUSKÄYTÄNTÖ

Mikäli urheilija syyllistyy dopingrikkomukseen, häntä voidaan rangaista siitä Suomen antidopingsäännösten mukaisella seuraamuksella. Ohessa on tiivistetysti koottu tietoa dopingrikkomuksista ja rangaistuksista. Tarkemmin aiheesta löytyä tietoa Suomen Antidopingsäännöstöstä (kohdat 2 ja 10).

9.1 Dopingrikkomukset

Suomen antidopingsäännösten 2. luvun mukaan dopingrikkomuksia ovat:

1. Urheilijalta otetussa näytteessä on kiellettyä ainetta, sen aineenvaihduntatuotetta tai merkkiainetta
2. Kielletyn aineen tai menetelmän käyttö tai käytön yritys
3. Dopingtestin välttely, dopingtestistä kieltäytyminen tai näytteen antamatta jättäminen
4. Olinpaikkatietomääräysten laiminlyönti
5. Dopingvalvonnan manipulointi tai manipuloinnin yritys
6. Kielletyn aineen tai kielletyn menetelmän hallussapito

7. Minkä tahansa kielletyn aineen tai kielletyn menetelmän levittäminen tai levittämisen yritys
8. Minkä tahansa kielletyn aineen tai kielletyn menetelmän luovuttaminen tai luovuttamisen yritys urheilijalle kilpailun aikana, tai kilpailun ulkopuolella minkä tahansa kilpailun ulkopuolella kielletyn aineen tai kielletyn menetelmän luovuttaminen tai luovuttamisen yritys urheilijalle
9. Osasyyllisyys (rohkaiseminen, yllyttäminen, auttaminen, edistäminen, peittäminen tai muunlainen tahallinen osallisuus dopingrikkomukseen sekä tällaisen yritys)
10. Kielletty yhteistoiminta

9.2 Seuraamukset

Suomen antidopingsäännösten 10. luvun mukaan dopingrikkomuksesta tai sen yrityksestä voi olla seuraamuksena kilpailutuloksen hylkääminen, urheilun toimintakielto tai varoitus. Yksilölajin kilpailussa tapahtunut dopingrikkomus johtaa kyseisen kilpailun tuloksen hylkäämiseen mukaan lukien mitalien, pisteiden ja palkintojen menettäminen. Rikkomuksen vakavuudesta riippuen myös urheilutapahtuman muita tuloksia voidaan hylätä. Tulosten hylkääminen koskee kaikkia positiivisen näytteen antamisen jälkeen tehtyjä kilpailusuorituksia.

Lievennyksiä seuraamuksiin on mahdollista saada mm. mikäli urheilija tai muu henkilö voi osoittaa, ettei hänen toiminnassaan ollut merkittävää tuottamusta tai laiminlyöntiä, huomattavalla myötävaikuttamisella toisen henkilön dopingrikkomuksen selvittämisessä tai tunnustamalla dopingin käyttö vapaaehtoisesti ilman muuta näyttöä rikkeestä. Huomioitava kuitenkin merkittävän tuottamuksen tai laiminlyönnin osalta, että urheilija on aina itse vastuussa ravintolisien ym. tuotteiden mahdollisesti aiheuttamasta positiivisesta testituloksesta. Lisäksi SPU sisällyttää urheilijoiden valmentautumissopimukseen pykälän, jossa dopingrikkeeseen syyllistynyt urheilija on velvoitettu palauttamaan SPU:lle kaikki SPU:lta saamansa taloudellinen ja välineellinen hyöty kuluneen sopimuskauden ajalta, sekä maksamaan sopimussakkoa.

10. ERIVAPAUSMENETTELY

Mikäli urheilijan sairauden hoito vaatii jonkin urheilussa kielletyn lääkeaineen tai menetelmän käyttöä, hoidolle voidaan hakea määräaikaista erivapautta, joka voi tehdä mahdolliseksi kielletyn aineen tai menetelmän käytön hoidollisiin tarkoituksiin. Urheilijan tulee lääkäriä käydessään mainita kuuluvansa dopingvalvonnan piiriin, jotta lääkitys voidaan alusta alkaen suunnitella oikeanlaiseksi. Aiemmin vain kansallisella tasolla kilpailleen urheilijan, jolla on jo ennestään voimassa oleva ADT:n myöntämä erivapaus, tulee kansainväliselle tasolle noustessaan, tai ollessaan aikeissa osallistua kansainvälisiin kilpailuihin, hakea kansainväliseltä lajiliitoltaan tunnustusta ADT:n myöntämälle erivapaudelle.

Kansallisen tason pyöräilijöiden, jotka kuuluvat ADT:n tasomäärittelyn piiriin tulee hakea erivapautta etukäteen ennen kielletyn lääkeaineen tai menetelmän käytön aloittamista ADT:n erivapauslautakunnalta. ADT:n erivapauspäätös koskee kansallisen tason urheilijaa ja kansallisen tason kilpailuja Suomessa. ADT:n lajikohtaisen tasomäärittelyn ulkopuolelle jääviltä urheilijoilta ei edellytetä etukäteistä erivapaudenhakua. He hakevat erivapautta vasta takautuvasti (mahdollisen dopingtestin jälkeen) sen osoittamiseksi, että urheilussa kielletyn lääkityksen käytölle on ollut erivapauden myöntämiseksi edellytetyt lääketieteelliset perusteet. Lisätietoja erivapauksista on saatavilla SPU:n toiminnanjohtajalta. Voit tarkistaa ajantasaiset tiedot erivapauksista myös osoitteesta <http://www.antidoping.fi/erivapaus-urheilijan-laakityksessa>

11. SPU:N TOIMINTA JA VIESTINTÄ POIKKEUSTILANTEESSA

Poikkeustilanne viestintään voi syntyä mahdollisen dopingrikkomuksen myötä, kun tapahtuma synnyttää suuren kiinnostuksen. Ohessa on esitetty viestintäsuunnitelma mahdollisen dopingrikkomuksen tai sen epäilyn osalta;

1. ADT ilmoittaa positiivisesta A-näytteestä SPU:lle. Epäillyt rikkomukset käsittelee ADT:n nimeämä Valvontalautakunta, joka päättää onko menettelyä tai toimintaa pidettävä dopingrikkomuksena ja antaa lausunnon SPU:lle säännösten perusteella määrättävästä seuraamuksesta. Tämän jälkeen lopullinen päätös- ja tiedotusvastuu siirtyy SPU:lle.

2. Asiasta tiedon saanut SPU:n henkilö (toiminnanjohtaja/ toimistosihteeri) informoi välittömästi SPU:n hallituksen puheenjohtajaa, varapuheenjohtajaa, huippupyöräily-yksikön puheenjohtajaa ja SPU:n viestintäyksikön puheenjohtajaa (sekä toiminnanjohtajaa). Liitto tekee Valvontalautakunnan lausunnon pohjalta päätöksen rikkomuksen seuraamuksesta, ja edellä mainitut henkilöt muodostavat johtoryhmän joka päättää asian tiedottamisen ajankohdasta sekä muista yksityiskohdista.

3. Johtoryhmä informoi asiasta asianosaisia: urheilija, valmentajat, lääkärit jne. Asianosaiset velvoitetaan saapumaan tiedotustilaisuuteen, mikäli sellainen järjestetään. Johtoryhmä sopii myös tiedottamisen tavoista ja aikataulusta. Johtoryhmä päättää kuka/ketkä kommentoivat asiaa liiton nimissä.

4. Tapauksesta informoidaan välittömästi, kuitenkin viimeistään ennen mahdollista tiedotustilaisuutta, SPU:n koko hallitusta sekä muuta henkilöstöä. Samalla kerrotaan tiedottamisen aikataulu ja pelisäännöt.

5. Tiedotusvälineille kerrotaan tapauksesta mahdollisimman nopeasti liiton seuraamuksesta tekemän päätöksen jälkeen. Ensimmäinen lyhyt tiedote välitetään Suomen Tietotoimiston kautta ja samalla tiedotteeseen lisätään kutsu (STT:n kautta) mahdollisesta yksityiskohtaisemmasta tiedotustilaisuudesta (tarkka aika ja paikka) jos sellainen järjestetään. Tiedote välitetään STT:n jälkeen myös liiton oman toimittajalistan mukaan.

6. Jos tiedotustilaisuus pidetään, se pyritään järjestämään mahdollisimman nopeasti, viimeistään kahden vuorokauden kuluttua ensimmäisestä tiedonsaannista sekä vähintään muutaman tunnin varoitusajalla ensimmäisen tiedotteen lähettämisestä. Tiedotteen ja tiedotustilaisuuden välisenä aikana

asiasta kommentointi rajataan SPU:n puheenjohtajalle tai johtoryhmän erikseen nimeämälle henkilölle (ks. kohta 3).

7. Tiedotustilaisuuteen pyritään saamaan asianosaisten ja liiton johtoryhmän lisäksi myös ADT:n asiantuntija.

8. Tiedotustilaisuudessa jaetaan virallinen tiedote

. Lisäksi valmistellaan tausta-aineistoksi tietoa SPU:n testausmääristä jne. Asianosaiset, ADT:n asiantuntija sekä SPU:n johto vastaavat toimittajien kysymyksiin. Tiedotustilaisuuden päätyttyä asiaa kommentoi tarvittaessa vain liiton puheenjohtaja.

9. Tapauksesta puhutaan oikein nimin kiertoilmaisuja välttämällä, täsmällisesti sekä totuudenmukaisesti. Asian tiedottamisen yhteydessä pyritään joustavuuteen tiedotusvälineitä kohtaan. Tarvittaessa lehdistötilaisuudessa järjestetään tulkkaus. Virallinen tiedote käännetään mahdollisimman nopeasti myös englanniksi, jotta se voidaan jakaa tarvittaessa kansainväliselle tiedotusvälineille. Tiedotuksen muotoilussa ja tilaisuuden järjestelyissä hyödynnetään tarvittaessa ADT:n osaamista.

10. Kaikki epäiltyyn dopingrikkomukseen liittyvät asiat ovat salassa pidettäviä, kunnes lajiliitto on antanut asiassa lopullisen päätöksen. Ainoastaan urheilija itse voi tätä ennen julkistaa asian. Jos urheilija haluaa julkistaa asian, lajiliiton tavoitteena on tehdä julkistaminen yhdessä urheilijan kanssa

12. ANTIDOPING-INFOA

Suomen Antidopingtoimikunta ADT ry:ltä voi tilata antidopingmateriaalia (mm. Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa – julkaisu) tai voit tiedustella epäselvissä tilanteissa mm. lääkaineista tai muusta antidopingiin liittyvistä asioista. Toiminnanjohtaja ja toimistosihteeri osallistuvat vuosittaiseen tiedonvaihtoon ADT:n henkilöstön kanssa. Henkilökunta ja vastuuhenkilöt osallistuvat ADT:n koulutustilaisuuksiin.

Internetistä löytyy antidopingiin sekä urheilussa kiellettyihin lääkeaineisiin ja menetelmiin liittyvää tietoa mm:

ADT – Suomen Antidopingtoimikunta ry

Radiokatu 20, 00240 Helsinki, puh. (09) 3481 2020, info@antidoping.fi
www.antidoping.fi

- Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa (viimeisin päivitetty versio)
- Erkka -erivapauskone, joka auttaa erivapausasioiden kanssa
- Suomen antidopingsäännöstö
- Koulutusmateriaalia eri kohderyhmille

IOC – International Olympic Committee

www.olympic.org/ioc

WADA – World Anti-Doping Agency

www.wada-ama.org

- Kansainvälinen kiellettyjen aineiden ja menetelmien luettelo
- Kansainvälinen testaus- ja tutkintastandardi
- Kansainvälinen erivapausstandardi
- Maailman antidopingsäännöstö
- Kansainvälisen pyöräilyunionin lajisäännöt

Suomen Olympiakomitea

Radiokatu 20, 00240 Helsinki, puh. (09) 348 121, office@noc.fi
www.noc.fi

UCI, Union Cycliste Internationale

Ch. de la Mêlée 12

CH - 1860 Aigle, Switzerland

Tel. +41 24 468 58 11

Fax +41 24 468 58 12

admin@uci.ch, www.uci.ch

UEC, Union Européenne de Cyclisme

Maison du Sport International

Avenue de Rhodanie 54

CH - 1007 Lausanne

Tel: +41 24 468 59 85

SPU, Suomen Pyöräilyunioni ry

Radiokatu 20, 00093 Valo, puh 045 2322 644, spu@pyoraily.fi
www.pyoraily.fi